

Het aandeel biologisch geteelde producten in Nederland is gering. Socioloog Bert den Boer en filmmaker Kees van Berchum uit Dordrecht maakten een documentaire over de moeizame zoektocht van drie biologische boeren.

▲ Ook in onze omgeving liggen veel landbouwpolders. FOTO'S JACQUES VAN DER NEUT

▲ Filmmaker Kees van Berchum bekijkt beelden van *De Queeste*.

Queeste naar biolandbouw

Volgens het tijdschrift *De Boerderij* valt het aandeel biologische landbouw in Europa volgens Brussel tegen. Het gaat niet goed met de biologische landbouw. De productie daalde in de hele EU met 5 procent. En ook de verkoop in de winkels loopt terug. Een tegenvaller, want in alle Europese plannen en beleid is het juist de bedoeling dat de biologische landbouw in omvang fors zou groeien.

Maar liefst twaalf lidstaten maken zich dan ook grote zorgen over het geringe aandeel biologische landbouw in Europa. Zij willen dat de Europese Commissie maatregelen neemt om deze negatieve tendens te keren. Volgens de Van-Boer-tot-Bordstrategie is het de bedoeling dat in 2030 een kwart van alle landbouwgrond biologisch is. Ter vergelijking: in 2021 was dat nog maar amper 10 procent. Een ambitieuze doelstelling waarbij de consumenten wel moeten helpen, want als de producten niet gekocht worden, staan boeren niet te trappelen om over te schakelen. Het is immers al een hele ingrijpende stap om van regulier over te schakelen op biologisch boeren en als de ontwikkelingen op die markt dan ook nog eens bijzonder traag gaan, dan wordt dat wel een hele moeilijke zaak.

Aan de praat

Het idee om over biologische boeren een documentaire te maken is afkomstig van Bert den Boer. Hij kende Mees Visser, een van de drie geportretteerde biologische boeren in de film, al heel lang. Tijdens een open dag op Landzicht, de boerderij van Visser in de Hoekse Waard, raakten

zij aan de praat en toen ontstond bij Den Boer het idee om over de omschakeling naar biologische voedselvoorziening een film te maken.

Visser wilde wel meewerken, maar hij wilde dan wel graag een gesprek met politieke kopstukken om van hen te horen hoe het komt dat de biologische voedselvoorziening er zo slecht voor stond. Er werden namen geopperd zoals Frans Timmermans en Carola Schouten. „Het betrekken van politici bij onze film was echter een moeilijke klus,” zegt filmmaker Kees van Berchum. „We waren dan ook blij dat oud-minister van Landbouw Cees Veerman wel zijn medewerking wilde verlenen. Hij maakt

immers geen onderdeel meer uit van de huidige politiek en is daardoor dus vrijer om zijn zegje te doen.”

Tijdens de voorbereidingen van *De Queeste* werd de makers aangeraden om niet met één boer in zee te gaan, maar dat breder te trekken. „Uiteindelijk viel de keuze op drie boeren, wel allemaal actief in de biologische landbouw, waarbij wij er voor moesten oppassen geen promotiefilm te maken voor het eten van meer biologische producten. Dat was voor ons een harde randvoorwaarde. Bij ons ging het vooral om de achtergronden te belichten. Waar lopen boeren die radicaal omschakelen naar het biologisch verbouwen van ons eten zon-

We waren dan ook blij dat oud-minister van Landbouw Cees Veerman wel zijn medewerking wilde verlenen

– Kees van Berchum

der gebruik van gif en kunstmest, in de praktijk zoal tegenaan? Wat zijn de struikelblokken?”

Het is en was voor de boeren die meewerkten aan het maken van *De Queeste* - een zoektocht naar hoe het anders kon en moest. „Voor ons als makers gold dat trouwens ook”, zegt Van Berchum. „Sponsors melden zich nu eenmaal niet vanzelf. We gingen ervoor op pad, maar dat verliep zeker niet altijd succesvol. Wij vonden gelukkig een gewillig oor bij Stichting Goeie Grutten, de Regio Zuid-Hollandse Delta, Rotterdam de boer op en Platform Duurzaamheid Dordrecht.”

Prijskaartje

Het maken van zo'n documentaire vergt veel tijd en geld. Op een gegeven ogenblik werd het idee geopperd om dialogen te gaan opnemen. Wel logisch, maar daar wilde Van Berchum meerdere camera's bij gebruiken en dat zorgde ervoor dat het prijskaartje steeg. „We hadden drie boeren, dus dan ook drie camera's. Bij het monteren werkt dat gemakkelijker.”

In de media horen we veel over de transitie van de landbouw en natuurinclusief boeren maar in de praktijk is en blijft het trekken aan een dood paard. Dat ondervond Cornelis Mosselman uit het Zuid-Hollandse Ooltgensplaat, ook hij verleende zijn medewerking aan de documentaire. Onlangs bood hij een partij van 100.000 kilo wortels aan de supermarktketens. Zijn penen werden afgekeurd omdat die niet voldeden aan de juiste, esthetische norm. Volgens Mosselman moeten we van het ideaalplaatje af. „Daar zullen we met zijn allen aan moeten wennen.”

DORDRECHT

Première in Dordtse filmtheater De Witt

Akkerbouwer Mees Visser van boerderij Landzicht, glastuinbouwer Frank de Koning en regeneratief strokenteler Cornelis Mosselman van BI-JOVIRA, staan centraal in de film *De Queeste*. Aan de hand van hun persoonlijke verhalen en vragen waarmee zij worstelen wordt hun zoektocht naar biologisch boeren belicht. Deze documentaire geeft inzicht in wat er zoal speelt in de akker- en (glas)tuinbouw en zet kijkers aan het

▲ Filmtheater De Witt. FOTO ANDRÉ OERLEMANS

denken over hun eigen keuzes in de voedselketen. De première van *De Queeste* is op 15

februari aanstaande in het Dordtse filmtheater De Witt, maar die voorstelling is inmid-

dels uitverkocht. Wegens de grote belangstelling volgen er nog voorstellingen in de bioscoop aan de Nieuwstraat op zaterdag 17 februari aanvang 16.15 uur en op 22 februari aanvang 19.00 uur.

Arrangement

Het is ook mogelijk om een arrangement te boeken, waarbij na de voorstelling maaltijden worden bereid met biologische producten van de betrokken boeren.